hálás köszönetemet. Nadasy Sámuel, egyleti könyvtárnok.

* Felolvasás. Weinstein Miksa rabbi jelölt első felolvasását holnap vasárnap este fél 7 órakor fogja tartani az izr. hitközség nagytanácstermében (szt.-anna-utcza isr. templomépület.) A felolvasás tárgya: az inquisitió és a zsidók Spanyolhonban.

* A Szigligeti Edének emelendő siremlék tárgyában alakult bizottsag azon munkálkodik, hogy a még szükséges összeg mielőbb begyüljön és a siremlék még ez évben, legkésőbb november elsején, azaz halottak-napján lelepleztessék.

* Szegedi halászcsárdát is fognak fölállitani a székesfehérvári országos kiállitáson.

* Oriasi kád. Egy remekmü készült el a napokban Rainer Ferencz szegedi kádmester műhelyében. Ez egy hétszázakós kád a gyártelep szeszgyára számára. A kádnak egyes részei oly nagyok, hogy 6—8 ember csak erőfeszitéssel volt képes azokat darabonkint rendeltetési helyükre juttatni.

* Igy eszik az ember falun. Egy helységben dragonyosok voltak elszállásolva. — Az egyik nagyon uraskodot egy parasztházban. A paraszt közönyösnek mutatta magát. Midőn az ebédhez ültek, a katona kihuzta kardját hüvelyéből és maga mellé helyezte az asztalra. A paraszt anélkül, hogy egy szót is szólna, kimegy a szobából. Néhány percz mulva egy nagy vasvillával tert vissza és az asztalhoz ülve azt szintén maga mellé tette. — „Mit jelentsen ez? kérdi boszszusan a hadfi a paraszttól. „Semmit se“, válaszol az, minálunk falun az a szokás, hogy nagy késhez nagy villa illik.“

* Nevezetes hohérsegéd. Ritka foglya van ez idő szerint a kolozsvári börtönnek; nem más ez, mint Szilágyi, egykori hóhérsegéd. Ez ember arról nevezetes, hogy 1849-ben az aradi vértanuk kivégezésénél segédkezett s hozzájárult ő is történelmünk egyik legkeserübb eseményének véghezviteléhez.

* Csukás Endre nyomorban maradt családja javára befolyt adományok. (Folyt.) Dusa István 1 frt, Erdei Mihály 1 frt, Tóth Imre 30 kr, Farkas Ignácz 40 kr, Morvay Károly 50 kr, Beke Imre 1 frt, Győrösi Gábor 50 kr, Perecze János 40 kr, Kerekes Gusztáv 1 frt, Szathmári Mihály 1 frt, Szentgyörgyi József 1 frt, Csapó István 40 kr, Debreczeni Lajos 50 kr, Liszkai József 40 kr, Kapros Lajos 50 kr, Sáska Ignácz 1 frt, Hatvani Károly 50 kr, Szathmári Sándor 1 frt, Pap Ferencz 1 frt, Csurka János 1 frt, Bészler Lajos 50 kr, Őry Sámuel 50 kr, Körner Adolf 1 frt, Bogdán Imre 1 frt, N. N. 40 kr, Harangi Bálint 50 kr, Halász Imre 20 kr. (Vége köv.)

* Husárak megállapitva s bejelentve 1879 febr. 5-től 12-ig következők: 40 kr. Magyar Gábornál csapó-uteza 414 sz. a. és piac-utcza Sárkadi Ferencznél csapóutcza 358 sz. a. 4[illegible] kr. Rozenberg Sámuelnél csapó-utcza 337 sz. a. Rácz Györgynél czegléd-utcza 2599, várad-utcza 2121 sz. a. Gyarmati Istvánnál vargautcza 2238 sz. a.. Nagy Mihálynál csapó utcza 794 sz. a. 46 kr. Szentesi Istvánnál piacz 6-ik szék, Magyar Gábornál piacz 1-ső szék. Minden többi mészárszékekben pedig 44 kr. Debreczen, 1879 febr. 4-én. Debreczen város kapitányi hivatala.

— Weston gyaloglását Angliában a nép mind nagyobb és nagyobb figyelemmel s érdeklődéssel kiséri, ugy, hogy egész tömegek kisérik őt egyik helységből a másikba. Birminghamba szerencsésen megérkezett, s ott rögtön felolvasást tartott a gyalogolásról az összecsődült néphez Minden városban mielőtt tovább indul köteles felolvasást tartani.

Felelős szerkesztő: Péter Gábor.

Kiadó

CSERÉPGYÁR.

A Kösiszegben a kabai vasuti-állomástól 1/2 órányira fekvő ugynevezett

nádashalmi

CSERÉPGYÁR,

a hol köztudomás szerint a legjobb minőségü cserép készül, a körülötte fekvő 1 nyilas földdel minden órán kiadó, esetleg félhaszonra is.

Ugyanott 21 1/2 nyilas föld, Szt.-Mihály napjától fogva haszonbérbe adandó.

Értekezhetni czegléd-u. 2596. sz. a.

özv. Sepsy Pálnéval.

(32)

JELENTÉS.

A legczélszerübb ajándék

egy jó varrógép részletfizetésre. — Miután raktáromban nemcsak eredeti amerikai Howe varrógépek, hanem Weehler és Wilson, uj Singer, Wilcox és Gibbs, Circulair Elastique és többféle más fajták is nagyválasztásban találhatók, tisztelettel ajánlom ezeket a t. cz. közönség becses figyelmébe, biztositván a legszolidabb eljárást.

Mély tisztelettel

Holvay Gyula.

Egyháztér.

[Ti]szai Dániel örökösei könyvnyomdájában.

1879. XI. évfolyam. 28. szám. Hétfő, február 10.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve

Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „

Előfizetési pénz s minden közlemény: fő-piacz, VÉCSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:

TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSATHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. Egyebütt a postahivatalok utján.

Hirdetési dij:

Öthasábos petitsorért 5 kr.

Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.

Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.

„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.

Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok nem adatnak vissza.

Az utolsó szavazás eredménye.

Budapest, febr. 7.

A képviselőház ülésén a mameluk sereg megszavazta a százmilliós kölcsönt. A nagy szabadelvü-párt 14 többségre apadt le.

Valóban érdemes megnézni, hogy minő az a többség, a mely a nemzet érdekeit, a nemzet sorsát elhatározza.

Számithatjuk ugy is, hogy e 14 többség 8 miniszterből, 4 államtitkárból. s a miniszterelnök 2 testvéréből áll. De a szabadelvü párt valódi többségét nem e nehány ember teszi, kik mint hajdan Ciceró saját házát, ugy védelmezik magukat, csakhogy a hatalmon maradhassanak. A többséget tulajdonkép két ember tartja össze. Az egyik hatalmasan követelte épen Debreczen nagy piaczán a haza függetlenségét, a másik ennél többet tett, mert a szabadságharczban kardot is kötött a haza védelmére.

S most egyik mint külügyminiszter, másik mint belügyminiszter engedik meg, hogy Bismarck Berlinben, Gorcsakoff pedig Szt-Pétervárott rajzolják Európa uj térképét, s rólunk intézkedjenek nem a mi beleegyezésünkkel, — de az ő jóváhagyásukkal.

És az az ember, a kinek arczképét 1849-ben az osztrák kamarilla a bitófára akasztotta, — most az az ember állott a kamarilla szolgálatában, s lett üldözője mindannak, a mi magyar, mindannak a mi a magyar haza javára, felvirágzására irányulna.

A külügyminiszter megnyerte magának Tisza Kálmánt, — s ő a tulajdonképeni drót, — mely a már már szétmálló mameluksereget összetartja. Ő lépett Deák Ferencz örökébe, — ki reá a sunyiság köpenyegét hagyta, — hogy legyen mibe takarni hazafiatlan, nemzetellenes tetteit.

Az ily tetteknél rendesen a király nevére hivatkoztak. A mai ülésen megszavazták a száz milliós kölcsönt, mert pénzre van szükségük, hogy megszállhassák tavaszszal Novi-Bazárt.

Én a novi-bazári mozgósitás napjára még csak azt sem mondom, hogy „szerencsétlen nap“, mert talán ép egyike lesz azon napnak, melyen a nép öntudatra tér, s oly határozottsággal fog fellépni, hogy a nemzet történelmét ez egy tény miatt is érdemes lesz felemliteni a következő század történetiróinak.

Az ujabb megszállást azonban a nép további sanyargatása, s az adócensus folytonosan feljebb srófolása szempontjából nem lehet helyeselni. Az uj kölcsön következtében ugyanis átlag minden ember 10 frttal lesz terhelve.

Alkotmányos államban, alkotmányos miniszternek a hurokat igy tulfesziteni nem szabad.

De azért sem törvényes az occupátió ténye, mert még áll azon közösügyes rendszer, melyet Deák Ferencz talált fel, s melyet a magyar nemzet gunyjára Tisza Kálmán ujabban inaugurált.

A mult évben 60 milliót vettek fel az erdélyi szorosok erőditésére, s elköltötték azt és még vagy hatvanat Bosznia és Herczegovina occupálására. Elköltöttek mégegyszer annyit, s az occupátióból lett annexió. — Most Novi-Bazár megszállására megszavaztak száz milliót, pedig még fel sem törülték a bosnyák sziklákra hullott magyar vért; még le sem törülték a siró anyák, az özvegyek és árvák könyeit. Igaz, hogy e könnyek maguktól is felfognak száradni, — felszáritja azt az idő, — de a vér örökké kiáltani fog ellenök az égre, a milliókat pedig majd behajtja az adózó népen az adóvégrehajtó.

A mult évben 60 millió és Bosznia, ez év elején mindjárt száz millió és biztos kilátás Novi-Bazárra, bizony bizony nagyon hazafias politika.

Ha a nemzet képviselőit az osztrák rabszolgaság, a közösügyes állapot annyira meg nem törte volna, hogy már nemcsak hogy nem akarnak valóban független, nemzeties politikát követni, de még félnek is a valódi szabadságtól, — akkor Tisza Kálmánnak legközelebb csak azért volna szabad az országházba menni, hogy ott a saját vád alá helyezését kérje.

A nemzet türelme már igy is vége felé jár, s nem fogja sokáig engedni, hogy közösügyes labanczok a nemzetet egészen kitörüljék a létezők sorából.

Hajnóczy Lajos.

Politikai hirek.

— **Valami készül!** A Tisza-kormány a multheti szavazások óta erkölcsileg meghalt. A leszavaztatás igen zokon esett neki, amint félhivatalos lapjaiból kitünik, melyek azt hangoztatják, hogy ily körülmények közt a Tisza kormánynak sokáig fönállani lehetetlen. Miután pedig a kormány több mamelukját elküldött vidékre, a szabadelvüpárt szervezése czéljából, azt kell hinnünk, hogy a kormány a multkorihoz hasonló legelső vereség alkalmával le fog köszönni, s uj választások rendeltetnek el. Jó lesz azért az ellenzéknek készen tartani magát. Ugy álljunk, mint a jó katona, mert az idő vemhes!

— **A kölcsöntjavaslat** megszavazása folytán a független érzelmü polgárok közt nagy lőn az elkeseredés az egész Magyarországon, mint a központi lapokhoz érkezett sürgönyökből olvasható, Tiszát és társait országszerte átkozzák.

— **A szabadelvü képviselők** egymásután lépnek ki a pártból. Ujabban Boross Béni is kilépett.

Politikai napi szemle.

Debreczen, febr. 10.

(P.) Ausztriában szörnyü nehéz a kormányt összetákolni, senki sem akar vállalkozni egy olyan dicstelen politika eszközéül, mely oknélküli pénz és vér áldozatokat követel a nemzettől, cserébe azon évtizedekre kiható nyomoruságért, melyet a népeken e magas politica elárasztott.

Eddig minden kormányalakitási kisérlet meghiusult; Stremayer az ajánlatot, hogy ő alakitson kormányt, határozottan visszautasitotta s igy az utolsó horgony sem fogott semmit, s most már ismét a bizonytalanság áradata boritotta el Ausztria parlamentjét.

Tehát a mamelukok ősi hazájában nem lehet fogni mamelukot többé. Az idők változnak és vele együtt az emberek is. Nálunk meg a régi jó időben nem lehetett volna ilyet találni, hanem ma már van elég.

Franciaországban a csendes [?]lét szelid levegője áraszt boldogságot. Ugy [lá]tszik alaptalan volt a félelem, hogy a hirteleni elnök változás a hadseregben zavargásokat fog előidézni, legalább eddig semmi aggasztó jelenség nem mutatkozik. Az európai hatalmasságok siettek üdvözölni az uj elnököt, mi ismét annak bizonysága, hogy az ujjászületett köztársaságot ez oldalról sem fenyegeti veszély. Áldás van azon országon, melynek fiait a tiszta önzetlen hazafiság vezérli tetteikben.

Muszkaországban a pestis még mindég dühöng, söt a különböző vidékekről érkező hirek szerint az mindég nagyobb elterjedést nyer. —

Semmi jelentősége nincsen az astrakani tözsde bizottság elnöke azon táviratának, melyben azt akarja elhitetni, hogy az astrakáni kormányzóságban nincsen több hat vagy hét hagymázos betegnél. Nincsen pedig jelentősége azért, mert ez a „hivatalos jelentésekre“ támaszkodik, hogy pedig a muszka hivatalos jelentéseknek milyen hitelt lehet adni, azt már régen tudja a világ.

Már a Woroncsi papnövelde kórházban is betört a vész s a hatóság nem is igyekezett ezen hirt megczáfolni.

Pétervárott, Rigában, Varsóban, Vilnában, Moszkvában, Kiewben és Odessában egészségi bizottságok alakultak, de a muszka lapok átalában panaszkodnak, hogy a vesztegzár rendeletek nagyon hanyagul teljesittetnek, és hogy a kordonnál alkalmazott kozákok pár kopekért megengedik a pestises vidékről utazónak, hogy a kordont átlépje.

Átalában a muszkahatóságok a legnagyobb hanyagsággal teljesitik kötelességüket s igy nem csoda ha e veszedelmes betegség, nemhogy csökkenne, de sőt mindég jobban terjed.

És épen ezen hanyagság indokolja monarchiánk népének azon óhajtását, hogy a muszka határon a legszigorubb határzár eszközöltessék, mert igy a tett óvintézkedések mellett a vész mi hozzank is könnyen behurczoltatik.

Furcsa vallomások.

Mi sem természetesebb, hogy az összes hirlapok azon 14 szavazattöbbséggel foglalkoznak, melyet a Tisza kormány kapott a kölcsöntörvényjavaslat elfogadása alkalmából, nyolcz miniszter és 3 államtitkár segélyével.

Gondolkozni tudó ember belátja, hogy ily többséggel ideig óráig lehet ugyan kormányozni, de — szégyen.

Kezdik ezt belátni magok a félhivatalos lapok is. S hogy mennyire tarthatatlannak latják ők is a helyzetet, kitünik a „Hon“ azon czikkéből, melyet a szavazás után irt, s melynek bevezető szavai ezek: „A szavazás meg volt, s a kormány mégsem bukott meg.“ A „Hon“ alább még azt is bevallja, hogy „biztossággal kormányozni és törvényt hozni igy nem lehet.“

Még furcsább azonban, amit az „Ellenőr“ bevall:

„A szabadelvüpárt által támogatott kormány csak máról-holnapra tengetheti életét.

Az „M.“ a következő verssel illusztrálja a helyzetet:

„Tizenkettő, tizenhárom, tizennégy,
Ennyi vokssal Tisza-kormány hová mégy?!“

— **BUDAPESTI HIREK. Varga Jánostól** uj népszinművet adtak tegnap. Czime: „A bácskai rezervisták.“ Tárgya a bosnyák occupátióból van meritve. Vannak benne látványosságok is, mint Bihács várának égése, stb. **Csiky Gergely,** az érdemdus iró, a „Kotnyeles“ czimü angol vigjátékot leforditotta magyarra. **Kossuth nővére,** Ruttkayné asszony jelenleg Budapesten időzik. Egy tánczvigalomban is részt vett, s ott azon óhaját fejezé ki, hogy szeretné látni a csárdás tánczot. Kivánságát nehány pár azonnal teljesité. A táncz alatt a tisztes hölgy szemeibe könyek tolultak. **Iszonyu tett.** Beck Adolf veszprémi szül. 53 éves nőtlen, volt lókupecz, a kerepesi ut 34. sz. ház III. emeletéről öngyilkossági szándékból leugrott, de a II. emelet rácsozatán ruháján fogva fennakadt, s csak jobb lába ficzamodott ki; kórházba szállitatott. Az öngyilkossági kisérlet oka hosszas mellbetegsége volt.

A régi jó idők.

Mottó: Hazádnak rendületlenül
Légy hive oh magyar!

Bizony bizony sok baj is van ebben az uj aërában, hanem hát ennek is meg van ám a maga oka-foka, a minek eltávoztatására annyit ér a „százezrek ajkain epedő buzgó imádság“, mint a gyöngyösi szentelt viz.

Szabad lábat és kezet adott constitutionalis (?) alkotmányos szabadságunk mindenre, a mi egy staatsbürgertől kitelhetik, — de az ipar, kereskedelem, továbbá meg holmi quacksalbene, homoeopathia, meg már ily vaktában burjánzó charlatanságoknak.

Ma már csak azt mondják — fizess! kapsz privilegiumot a csalásra, kontárkodásra, hazudj, öles plakatumokban mond el, hogy nincs többé hectica, nincs többé tyukszem, — nincs többé kopasz fej, nincs többé vén ember, stb. Ma felszabadul egy kovács inas, beáll gépésznek, onnan elcsapják, — lesz belőle maiszter, megspórolt egy pár forintot, veszen rajta kalapácsot, harapófogót, és egy szakasztókosárnyi koakszot, mühelyt üt a falu végén, s elkezd kontárkodni csak ugy izzad bele az üstöke, de még jobban annak, a kit horogra kaphat. És ez minek a folytán áll elő? felelet az üdvözitő iparszabadság folytán „áldassék érte a magasztos korszellem.“

Nézzük meg csak a kereskedelem terét: hol burjánzik jobban a csalás, mint azoknál a 27 kros bazároknál, melyeknek czikkeit a vidéken „vedd meg bolond“ materiának hivják a paraszt emberek? hogy élhessen ily üzelmek mellett meg a becsületes kereskedő? a solid kereskedelem.

Nézzük meg ama hajdan erős iparos tábort a csizmadiát. A kinek apjáról maradt egy-két forintja, ma gyári munkára költi, és jár vele faluról-falura vására, és ha inast fogad maga mellé, az nem tanul egyebet, mint azt, hogy „két korsóval kutra jár, egy butellával csapszékbe megy borért, — a másikkal eczetért a boltba, és ha a kályhába vagy a boglyakemenczébe befütött — a térde közzé nyomnak egy rosz bakkancsot, hogy férczelje össze rajta a lyukat szurkos fonallal, ugy a hogy tudja; elkinlódik aztán szegény inas 4-5 évig ingyen, meg köménymagos levesen, mikor felszabadul, vesznek neki a zsibvásárban egy fekete viseltes salon rokkot, lajblit, meg pantallót, meg egy ócska kamásli is csak kikerül aztán a maiszter siffonjából, s igy aztán kész a mester legény, a mit a mai czivilisált nyelven „iparos“-nak nevezünk.

Menne aztán szegény fiu vándorlani, ha tudna hová, de persze nem levén hely, addig lézeng valami véletlen faluban, — hogy beáll tánczmaiszternek ott, tengődik-lengődik mint a fületlen pityke.

Sokat elmondhatnék még e féle ipar boldogságokat, de mind hiába, mert ezen már ma rettenetes nehéz volna segitèni — — — — de hát éljen az iparszabadság, éljen az emancipatió.

Mondanék valamit, de tudom azt mondja rá szerkesztő uram „risum teneatis amici“ — tessék, de azért kimondom, ha ágyuból lőnének is ki, — — kimondom pedig, hogy ugy az ipar valamint a kereskedelem terén szigoru organisatiót kell véghez vinni.

Be kell hozni a czéhrendszert,*) ellenőriztetni a törvénynyel a charlataneriát — kontárságot — és minden ilyen nemü jogtalan visszaéléseket, melyek korunkban ipart, kereskedelmet, gazdászatot, s más ily közhasznu és közjóra irányuló müveletet megkárositanak, mert ezek burjánzása által sülyedünk napról-napra alább.

Századokon át küzdött, századokon át turta-vájta a szegény paraszt ember földes urának óriási birtokát, s verejtékes fáradságának jutalma a hajdu pálcza, s az uriszék kinzása volt.

Ma már felszabaditva vannak szegények, s mi jutalmuk van százados szenvedéseikért? csak az, hogy azon földet, melyet ős és déd apjok köveritett véres verejtékkel, most birja hol örök áron, hol árendában azon fajta nép, melynek dogmája az, hogy minden a ki nem olyan mint ő szegényedjen, pusztuljon a földszinéről.**)

Hic Rhodus — hic salta!

Nézzünk szét nagy majorságokon. Látunk benne mindenféle mester embereket „comenczióba“ megfogadva, s egy nagy gazdászatnál, melyben éven át 3—4 száz ember lakik a conventiós mesteremberek elégitik ki azon szükségleteket, melyeket másként egy jó módu községben a maga kezére támaszkodó iparos végezhetne el, s kereshetné be családja részére a mindennapi kenyeret.

Burjánzik a kontárság, mert szabad az ipar, szabad a kereskedelem csak fizessenek érte. —

Ipar terén nincs solidaritas, a polgári életben nincs soliditás, hanem rugaszkodunk féke vesztetten mindennek a hol és a miből ephemer tengődést látunk.

Igy vagyunk politikai helyzetünkkel is. A régi jó öregek a jog terén tapasztalt férfiak visszavonulnak, a modern ugyszólván pervenu honboldogitók előtt; s Pannoniának már maholnap el fogy minden zsebkendője a siralmas náthától, melyet zokog a „romlásnak indult hajdan erős Hunnia felett.“

A czikk utolsó szavait reproducálva tehát melyre ezen reflexiómat irtam „ne legyen csak szédelgés“ hanem erős polgári consolidátió, s akkor bizonynyal másra fog fordulni a világ sorja — és „jönni fog egy jobb kor“ melyért százezrek imádkoznak, de a mit már az ilyen koru emberek meg nem érünk mint én.

Nem magyar embernek való kor ez uram mert a magyar ember, még pedig a tiszta magyar ember soh sem volt proletarius. S minekutána pedig ez a kor, valódi proletarius kor, mely ön magát fogja rövid idön felemészteni nincs más ohajtasom mint az, hogy jöjjön el az az idő a midőn a nemzet imájának eme jóslatos szavai velősen beteljesedjenek: „Még jönni kell, még jönni fog egy jobb kor, mely után százezrek ajakán buzgó imádság epedt.

Csalán Péter.

A florentini vonós-négyes hangversenye.

Debreczen, febr. 8.

Herkules előtt a váluton nem állott nehezebb feladat, mint Debreczen város müpártoló közönsége előtt a mult szombaton, midőn a világhirü florentini vonós-négyes és a „Niniche“ között kellett választani. Egy napon meg sem emlithető ugyan a kettő, de lévén már megérve e modern férczterméke iránti szerelemre, bár nem szabad lett volna ugy történnie, fájdalom a kettő ingadozásba hozta a közönség hajlandóságának mérlegét s hogy a telibb (!) serpenyő a nagyra kiáltott, ujdonság felé dőlt! . . . . . nem irigyeljük senkitől. Legyen mindenkinek a maga izlése szerint; csak hogy az izlés aztán jellemez.

Utóvégre is a Niniche hódolói huzták a rövidebbet, mert mi még fogjuk látni a kedves „uszónadrágos ártatlanságot“ nem egyszer, se nem kétszer, bebizonyosodott dolog levén,

*) De nem az ósdi rendszert. — Szerk.

**) Nem ugy van! A satnya elpuhult nép szükségképen elvész, a férfias, tett erős nemzetet elpusztitani nem lehet. — Szerk.

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

Hervadt koszoruk.

Rajz.

Irta: CSIKY GERGELY.

(Folytatás.)

Lombi Loránt körülnézett a szobában, fegyvert keresve, mellyel szörnyü bántalmáért méltó megtorlást vegyen. Fegyver nem ötlött szemébe, de látta Csicsa ur jó akaratu biztatástól sugárzó ábrázatát, melyen az ijedtség, alázatosság, pártfogás, tisztelet és jóakarat oly kellemes kifejezésben egyesült, hogy minden vonása ezt látszott kiáltani: Dupla fizetés! — Nem, ez nem lehetett szándékos sértés, nem kiszámitott megalázás, gondolá Lombi Loránt. Keserüsége és haragja lassankint elsimult, helyét a leereszkedő szánakozás foglalta el, a mint a czigány furcsa vegyületben mosolygó és ijedező arczára tekintett. Mit tudja ő szegény, mit tett? Képes-e ő felfogni, mi a müvész? Szemében csupán hegedüsök vannak; az ő baja, de nem hibája, hogy nem tud különbséget tenni Peták Dani és Lombi Loránt közt.

Lassanként kialudt Lombi Loránt szemében a harag tüze s helyében a fájó szánakozás szelid világa csillogott. Sőt előbb elkékült ajkai körül gyenge mosoly is játszadozott, midőn megfogta a még mindig riadtan mosolygó és dupla fizetésről mormogó Csicsa kezét, és a szoba tulsó végére, a falhoz vezette.

A falon diszes sorban függtek a kisebb-nagyobb koszoruk, hosszu, széles selyemszalagokkal, arany betüs feliratokkal. Lombi Loránt megállt előttük, s baljával Csicsa kezét fogva, jobbjával ez első koszorura mutatott.

— Ez volt első koszorum, gyermekkoromban kaptam, midőn első hangversenyemet adtam, mondá ünnepélyes hangon. A város hölgyei nyujtották át bársony párnán, zöld szalagjára arany betükkel van nevem irva, s azon remény, hogy e név valaha be fogja tölteni a világot.

A barna férfiu álmélkodva nézett a zörgő levelü koszorura; kezébe fogta a lelógó selyem szalagot, s mig ezt müértőleg morzsolá ujjai közt, a rajta levő feliratot iparkodott elolvasni, elfeledve a jelenet ünnepélyes hatása alatt, hogy az irástudományba csak igen tökéletlenül van beavatva.

— Az első koszoru reménye beteljesedett, folytatá Lombi Loránt még ünnepélyesebben, tovább vonva barna vendégét s a második koszorura mutatva. Ezt a koszorut á hildenhausen-sonderburgi uralkodó herczeg sajátkezüleg dobta nekem, midőn Hilden-Hausen-Sonderburgban léptem föl az udvari szinházban.

Csicsa a második koszoru széles selyem szalagját is megmorzsolá ujjai közt, mi alatt kábultan nézett a sárga poros levelekre, s öntudatlanul, de siker nélkül iparkodott elméjébe vésni az épen most hallott kimondhatatlan idegen nevet.

— A harmadik koszorut — folytatá Lombi Loránt, tovább vezetve az álmélkodó barna férfiut — egy főrangu hölgyintézet növendékei nyujtották át testületileg. — A negyediket — ötödiket — és igy tovább, tovább — a mint Don Ruy körülvezette Carlos királyt őseinek képei előtt, akként mutatta be Lombi Loránt megilletődött vendégének koszoruit, mindegyiknek elmondva történetét s Csicsa kezébe adva a szalagokat. A megbolygatott koszoruk száraz levelei zörögtek, mintha a feltámasztott emlékek szél gyanánt rezegtetnék a hosszas álom, pihenés után; egy-két levél a földre hullt; Lombi Loránt kegyelettel fölemelte onnan s gondosan az asztalfiókba zárta, sárguló irások és hirlapok közé. Csicsa néma álmélkodással hallgatta végig a koszoruk történetét, megfogta szalagjaikat, ujjai közt morzsolta, megkisérlé elolvasni a feliratаikat, mig lelkében azon homályos sejtés kezdett határozottabb alakot ölteni, hogy enynyi koszoruval szemben nem ártana ujra és erősebben hangsulyozni a dupla fizetést, a mit halkan és félénken azonnal meg is tett.

— És most — fejezé be Lombi Loránt, a mint az utolsó koszoru száraz leveleinek zörgése elhallatszott — és most Csicsa, megbocsátom vakmerőségét. Bizonnyal nem tudta kivel beszél, azért merte ajánlatát tenni. Most azonban láthatja, hogy a müvész, kinek ily koszorui vannak, nem állhat be egy czigány bandába hegedüsnek.

A meglepett barna férfiu akart még valamit hebegni dupla fizetésről, de Lombi Loránt határozott, bár kegyes kézlegyintéssel jelenté, hogy a kihallgatásnak vége van. Csicsa ur óriási erőfeszitések után felhuzta keztyüit, kivette óráját, füléhez tartotta s fejcsóválva győződött meg, hogy nem jár: de azért mégis figyelmesen megnézte, s miután háromszor sikertelenül belekezdett valami bucsuzó szónoklatba, a harmadik kisérlet után lassan kihátrált az ajtón.

A mint Csicsa ur kilépett a ház kapuján, s megigazgatva ujjain a gyürüket és zsebébe rejtve ismét lehuzott keztyüit, épen tovább akart indulni, nagy zörgéssel fordult be az utczába egy ekhós szekér és közvetlenül ama kapu előtt állapodott meg, hol Csicsa ur végezte uti előkészületeit.

— Ez a bárány-utcza tizenötödik száma? kiáltott az ekhó alól egy éles nőnemü hang.

— Ez hát, mozdult vissza üléséről a subás kocsis. Csak van szemem.

— Kend nem ismeri a számokat, visitott ismét a nőnemü hang. Kérdezze meg azt urat a kapu előtt.

— Azt mondja az asszonyság, kérdezzem meg az urat, mondá a subás kocsis mogorván, Csicsa ur felé fordulva.

Csicsa ur, kinek igen hizelgett, hogy valóságos urnak tekintik s vitatás nélkül fölteszik róla az arab számok ismeretét, e felszólitásra a kapu felé fordult s tudományos arczkifejezéssel kezdte tanulmányozni a ház falára mázolt számokat.

— Kérdezze meg az urtol, itt lakik-e Lombi Loránt? sivalkodott ismét türelmetlenül a nőnemü hang.

— Igenis itt lakik, épen tőle jövök, kiáltott Csicsa ur, örvendve, hogy ilyen könnyen átesett a nehéz számtani feladaton.

— Hajtson be az udvarra, sivitott a nőnemü hang. A kocsi megfordult s a nyitott kapun keresztül, visitó tartalmával együtt, az udvarva döczögött. (Folyt. köv.)

hogy szinigazgatónk is ért egy kicsit a pénzügyi politikához; de hogy a Niniche hódolói lesznek-e oly szerencsések a világhirü művészek remek játékát valamikor hallani, arra nehéz a felelet.

E rövid előrebocsátással nem akartunk egyebet mondani, mint azt, hogy a főiskolai énekterem, melyet a tek. és nagyt. igazgatóság a müvészetek készségés támogatása czimén volt szives a müvész uraknak ez alkalommal átengedni, szorulásig tömve épen nem volt; mi azonban sem a jelen volt szép számu és válogatott közönség élvezetéből, sem a concertisták animájából mit se vont le; minthogy ők mindig csak a legremekebbül tudnak játszani.

Hogy ihletett előadásukat a négy kéz és négy vonó által előállitott bámulatos egységet, csodálatos ütenyérzéküket, pianissimojuknak báját s crescendoiknak erélyét, mely erényekről egész nyugat Európa sajtói nem birtak elég magasztalólag nyilatkozni, most mi itten megbiráljuk az nagy hiuság volna; de fölösleges is. Rég eldöntött dolog, hogy a Becker János florentini négyese előadás, öszhang és egység tekintetében a tökély legmagasabb foka, mit vonós hangszerek eddig produkáltak. — Sem Mendelsohn lelkében „Canzonetta"-jának, sem Haydn lelkében „Cornamuzá"-jának ideája fönségesebben és nem csenghetett föl, mint azt Becker János társai hangszereik varázs hurjain előttünk kifejezték.

Azért emlitjük e két piécet, mert a hallgatóságot e kettő ragadta el különösen. Beethovenből kevesebb is elég lett volna, lévén olyan a klassikus szépség, hogy abból sok egy halmazban fáraszt. Bizonyitotta ezt, az előbbieket követett viharos tapshoz aránylag lanyhább tetszésnyilvánitás, Megforditva voltunk vele, mint a bécsi közönség. Annak ugyanis a müvész urak részéről csupa ujdonságok jutván élvezetül „ürességet" érzett a merő modern darabok hallására; mi meg egy kis tulteltséget éreztünk s Beethoven „Presto"-ja után jól esett volna egy kis Bazzini vagy Dessoff-féle könnyedebb lejtelmü ujdonság.

Lett légyen különben a programmnak csupa classicus darabokkal történt összeállitásának, akár a hallgatóság müizlése irányába való nagyrabecsülés, akár az az oka, hogy az előadandókra a sor épen ugy következett, annyi áll, hogy a kollégium falai között, a tudományok templomában, hol a római és görög litteratura antik müvei magyaráztatnak, a zenei classicusok müveinél egy Haydn, Mendelsohn és Beethoven remek alkotásainál más compositio alkalmatosabban választva már nem lehetett volna.

Az öszhang tehát igy is meg volt; de még nagyobb lett volna, ha azok a remek hangszinezetek, melyektől az énekterem egyszerü falai visszacsengtek, hirtelen mind valóságos élő szinekké változhattak volna át akkor a terem csupasz fehérre meszelt falai most a leggyönyörübb falifestés unikumával dicsekedhetnék. Igy! mikor fognak még csak közönségessel is? Bizonyára igen megtisztelve érezheti magát az énekterem a nagy nevü hegedü-virtuozoknak benne megjelenése által, kik legközelebb is Stockholmban a skandinaviai király ő fensége előtt arattak babérokat.

A hangverseny este 9 órára véget ért s a közönség mély áthatottsággal hagyta el a ritka müélvezet szinterét.

H. S.

Szinházi csarnok.

(Niniss, énekes bohózat 3 felvonásban: adatott 9-ikén és 10-ikén.)

A vidéken nagy érdekeltséget költött énekes bohózat kétszer adatott elő szinpadunkon, sőt ma este harmadszor is szinre kerül s reméljük, hogy ép oly telt ház előtt, mint két első izben.

Mi ugy hisszük, hogy a mi derék rendezőnk Szatmáry Árpád sokat simithatott a darab sikamlósabb részein, mert egész nyugodt lelkiismettel mondhatjuk, hogy láttunk már ennél sokkal frivolabb darabot is előadatni e szinidényben.

A mi a darabot magát illeti, az telve van cselekménnyel, igen élénk menetü, s bohózatos jeleneteivel folytonosan a legderültebb hangulatban tudja tartani a közönséget. Tagadhatatlan, hogy irodalmi része nincs, de ezt nem is keressük. A zenéjét Konti karnagy szerzette s mondhatjuk, hogy az nagyon kielégitő.

Az előadásra megjegyezzük, hogy ha nem ment is kellő szabatossággal, ha egyes szereplők itt-ott nem kellő felfogással játszottak is, mindamellett elég jó volt az. Nyilvai Irma a czimszerepben elég jó volt, csakhogy a grófné és Niniss közti ellentétet csekély mérvben emelte ki. Szabó Bandi eleven és ügyes játéka sok derültséget keltett. Igen ügyes volt Lauerné is, csakhogy fiatalon volt maszkirozva. Foltényi, Ferenczy szerepeiknek jó felfogásaival tüntek ki. — Átalában véve a közönség nagyon kitünően mulatott.

Sz—i J—s.

— **VIDÉKI HIREK. Együd István**, a népszinház elsőrendü tagja, jelenleg Miskolczon vendégszerepel. **Gelléri Mór** Szegedről Budapestre költözik, s átveszi a „magyar kereskedelmi és iparlap szerkesztését. **Rablógyi kosság.** Békésen f. hó 2-án hajnalban özv. Ilyés Józsefné 63 éves öreg asszonyt ágyában nyakán zsineggel megfojtva találták. A bonczolás konstatálta, hogy ütések által mult ki, a zsineg hurok csak azután huzatott a nyakára.

Még a falnak is vannak fülei.

II.

Rév-Komárom, febr. hó.

Igen, kedves Rebekám, csak fönn a magasban járj, mert lent az aljban borus felhő-villám és vész az ur. — Az indulatok pedig merész kezekkel nyulnak a tiszta erkölcs felé. S ha csak egy parányi foszlányt megragadhatnak; vége az egyensulynak . . . Ők hatalmaskodnak fölötte . . . s rosszul védett istennő, a ki sülyed a mélység fertőiben.

Az erkölcs hatalmas lekötő láncza a szeszélyes nyomornak, illető balzsama az életvirágoknak (?) szabadulás hidja a sülyedőnek a tátongó örvény felett s ha majd egykor nyomorult életünk kezdetét veszi, s a koporsónál egy nagy O betü formában összegörbül erényünk, lesz a vigasz gondolata, mely az emlékezet sugaraival enyészetünkből is a közjóra világit.

Talán nem is érted beszédemnek fonalát, talán nem is fogod fel czélzataimat?! . . Igazad van kedves Rebekám! a fehér hattyunak nincs fekete tolla. — Ő nem ismeri milyen az. De lásd kedves gyermekem! egy anya oly örömest inti leányát, s épen nyilvános helyeken, ott, hol az indulatok rohamosabban, legézőbben mosolyognak szemében, hogy legpompásabb rózsa illatban lehelik a legborzasztóbb mérget, melynek elfogadására minden sziv nyitva áll. A **bál** kedves egy hiu, kaczér, varázsnő, ki a legmérgesebb növényeket is szelid virágkoszoruban fonja; szép, ragyogó üstökös, mely feltüntével a legborzasztóbb inséget és döghalált jósol, vagy **álarcz**, melynek édes mosolyra idomitott máza, állott gőg, tetszésvágy, dicsekvés, ember-osztályoknak gyalázatos gunytárgya, általajdonokkali kalmárkodás. Én nem vagyok ellene a szép tánczmulatságoknak. Tul a magasztaltság évein, gyanus is lenne az. A csendes léleknek is kell frissitő és elevenitő légfolyam . . . kell vihar, kell villám, kell mennydörgés, hogy szétrobbantsa a testi-lelki tespedést, és hogy szorgalmas maradjon. Csak azt akarom, hogy a jelenkor büszhödt divat-büneinek szerencsétlen áldozatává ne légy. Az erény nemcsak a csábitó karok közt hervad el, hanem a könnyelmüség, nyomor sulya alatt is megtörik. — Ez igen kényes tarka lepkeszárny, melynek arany himpora ezernemü érintkezéstől örökre veszhet el. Nézd csak kedves gyermekem e büszke nőt, mint eltorzitá irigy arczát a guny, mellyel ama szép termetü, kedves társalgásu leánykát nevetve gunyolja, s pittyesztett ajakkal „szegény nyomorult" czimmel illeti. Ő igy szokta nevezni a kisebb osztálybeli hölgyeket, egészen kipirulva a felfuvalkodott rangkórságtól, pedig vagyonát birói zár alá vitte kedves atyuskád a megboldogult, mig a szegény lányka neve a nőnevelés emlékkönyvében áldva van. Te fényesebb és gazdagabb család gyermeke vagy Rebeka, mint ama felfuvalkodott nő, de te ugy-e nem fogsz senkit „szegény nyomorult"-nak gunyosan nevezni? . . . Ott egy tulipirosra vakolt képü lánykát látsz a gázlámpa alatt állani? Azt hiszi szegény, hogy természetes rózsák helyett árusitja el festett illattalan virágait, pedig a beesett szemek bámész tekintete, élő czégért nyom heves indulatainak ifju kora fölé. Hidd el kedves leányom, tiszta friss viz, nyugodt öntudat, leghatalmasabb őrei az arcz kellemeinek . . .

Amott is egy szánandó jelenet! Azon hunyori redős szemöldü, végig üres nő, ki magasra emelt bóbitás fővel ugy forgatja a villogó szemeit, mintha ő teremtette volna a napot, holdat, csillagokat és a tengereket. — Hallod kedves Rebekám? . . . mily válogatott szavakkal beszél franczia, angol és olasz nyelveket s szavai minden nemzeti bélyeg nélkül töredeznek ajkain. S mit gondolsz, mi okból tevé azokat tanulmányaivá? Talán azért, hogy életében szüksége lend reá? . . . Nem, neki nincs szüksége. Neki nem lesz oly viszonya senkivel, hogy azokat ne nélkülözhetné. Vagy talán müveltség, kiképeztetés szempontjából? hogy a magasb tudományu könyveket eredeti nyelvökön olvashassa?! Azért sem. Hogy is rabolhatna el annyi időt szép álmaiból . . . a toilette — hosszadalmas fényüző látogatások, kellemes fürdők, gyönyörü sétakocsizások, mulattató táncz- s kártyaestélytől stb., ily pompás szenvedélyektől. Csodálva kérdezed, miért tanulta hát? Én megsugom neked, csak azért mert a köröknek, — melyekben él, divatczafrangos czégére a külföldi nyelv, mert magas szelleme hozza magával idegen nyelven mindenféle hazaflatlan eszméket csevegni, — daczára azon csekély számu lelkeseknek, kik a haladás éltető magvait, csukor-csemegékben nyujtják a pamlag előtti asztalkára. Kedves Rebekám, te még alig tizenhatodik évedben voltál, midőn már ismerted eredetében az angol, franczia, német költészet félisteneit. Óh arra kérlek, ne használd azokat Judásként áruló nyelvekül, a nemzetiség eladásánál. Mert azok csak finom köszörükövek, hogy brilliánttá váljék a hazai gyémánt . . . Emeld fel az emberiség köré, azon szelid, de mély hatásu érzést, s női életelvet, mely a valódi müveltség aknáiban terem . . . Annyi észszel ne alacsonyulj divat-majomul, légy alkotója, vezére egy nemesebb érzésnek. Te fényes izrael polgári családból származtál és gazdag vagy, — s a példánykép ezen osztályt illeti. — Kevésnek jutott oly hatalmas ész és kebel, hogy tul emelkedve kora bünein gyöngeségein, sajátszerü pályán töltse be rendeltetését és kötelességét. A tömeget példányképek vezetik az utánzás keskeny ösvényein mert a tömeg ős századokból öröklé majom természetét. Ha fensőbb osztályoktól czélszerü szép józan gondolkozási módot kölcsönözhet a köz nép hamar fejlődik a haladás terén, de hamar is lehet őt félre vezetni a mélység posványában is. — Mondjak-e még többet? Felfedezzem-e, hogy ama bársonyba burkolt hölgy, azon sápadt férfiu neje ki tegnap könyüs szemekkel kérte: hogy az atyus még egy évig hagyja nála viszsza fizetendő 10,000 frtnyi kölcsönét? Elmondjam-e, hogy ama drága kövek és arany alatt mosolygó sárga sovány bőrü nő atyját kétszer záratá el a csalás és hamis bukás miatt? . . Emlitsem-e, hogy e körülhizelgett kaczér anyának, anyátlan gyermeke elpazarolt dajka emlőiből szivja kórteljes életét? Lásd kedves gyermekem mennyi posványos büzhödt fény, tisztátlan lég gyulván a ragyogó csillárok közt? Csendes egyszerü falusi életedben nem ismered ezeket, ők városi fényben ragyognak.

Mily szánandó tejfölszinü betegek! Lelkeik felüdülés helyett még jobban elfáradva elkomorodnak, pedig a tánczvigalmak czélja ártatlan kedvcsapongás egyszerü kelléke tiszta és csinos öltözet.

G. S.

UJDONSÁGOK.

* **Előleges értesités.** Vett tudósitás szerint: Patti Carlossa világhirü énekmüvésznő három első rangu müvészszel együtt folyó évi márczius hó második felében hangversenyet rendezend, Debreczenben, febr. 9. 1879. A zenede igazgatósága.

* **Hymen.** Városunk egyik hölgyét, Füleky Jolán kisasszonyt a napokban jegyezte Balla Sándor, békésmegyei ispán. Sok szerencsét kivánunk.

* **Az első álarczos bál** e hó 16-án fog megtartatni a szinházban.

* **A szinész-konzorcium** Szatmári Károlynak esküvője alkalmából egy előadás féljövedelmét felajánlotta. Ez előadás febr. 24-kén leend. Adatni fog „Ohazok a férfiak" czimü vigjáték, bérletfolyamban. Ez alkalommal fel fog lépni Szatmári-Laczkócziné asszony, a nemzeti szinház elsőrendü müvésznője is, Szatmári Károlynak édes anyja.

* **Zenész bál.** Boka Samu és fia zenekara f. é. febr. 23-án a „Korona" vendéglőben tartja tánczvigalmát, melyre a nevezett zenekar a t. közönséget tisztelettel meghivja. Beléptidij 1 frt.

* **A felolvasást,** melyet Weinstein Miksa tegnap este tartott, szép számu közönség hallgatta, s általában igen dicsérőleg emlékeznek meg a jelenvoltak a felolvasásról. Felolvasó igen alkalom szerüleg beleszőtte a pestist, mely hajdanta dühöngött, s melyről a müveletlen köznép azt hivé, hogy a zsidók mérgezik meg a kutakat és a folyókat, miszerint a nem isr. vallásuakat kiirtsák. Ennek következménye az lőn, hogy ezer és ezer zsidó család pusztittatott ki; hasztalan mondák a zsidók, hogy családtagjaik is áldozatul estek a betegségnek, mitsem ért, az öldöklés a legnagyobb mérvben tartott s szerencsés volt az, ki öngyilkossá lehetett. Ezután áttért arra, hogy a zsidóknak második hazája Spanyolország volt, s ezt igen szép részletekkel illusztrálta. Egy szóval igen élvezetes volt a felolvasás, melyet ez alkalommal Weinstein ur magyar nyelven tartott, s mint mondá, az első sikertől felbuzditva, jövőben is magyar nyelven tartandja felolvasásait.

* **A háztetőkről** észrevétlenül tünik el a hó. Ha pár napig igy olvad, akkor a fagy sárrá váland.

* **Helyreigazitás.** A debreczeni iparos ifjak önképző és betegsegélyző-egylete, legutóbbi közgyülésének határozatából, az egylet vagyoni mérlege közzététetvén, abban az a hiba csuszott be, hogy a vagyon értéke 900 frttal nagyobb összegben lett feltüntetve, mint amennyi valóban. E tévedés onnan származik, hogy az egylet könyvtárának mult évi értéke 900 frt összeggel elnézésből maradt a leltárban, holott az azóta tetemesen gyarapodott könyvtár, a mérlegben 1000 frttal más helyen is szerepel. Mit is ezennel helyreigazitunk. — Debreczen, 1879. febr. 10. Stiber János elnök.

* **1008 áldozatot** ragadt el a roncsoló toroklob Félegyházán 1877 junius 26. a járvány kitörése óta.

* **Mikor ugat a nyul?** Egy vidéki paraszt ember süldő nyulat fogott s erősen elhatározta magában hogy a kis viczkándozó tapsi füles fiskálisának ajándékozza. Az elhatározást tett követte, tarisznyába kötötte s vitte az ügyvédhez. Azonban korán lévén az idő, betért egy korcsmába egy ital pálinkára, hol a tarisznyát egy szegletbe tette. — Végre csak elérkezett a fiskális urhoz s nagy örömmel adja tudtul a tekintetes urnak, hogy minő ajándékot hozott ő; mikor a tarisznyát kioldotta, egy borzos szőrü kutya-kölyök ugrott ki belőle a jelenlevők nagy ámulására s hatalmasan kezdett ugatni, — Ni, — szólal meg a fiskális, — hiszen ugat ez a nyul! — Igen megijedt, — válaszolá az ajándéktól megrökönyödött cliens. — Mig a korcsmában ivott, kicserélték a nyulat s a bozontos kis kutyát tették helyébe.

* **Uj zenemüvek.** Táborszky és Parsch zenemükereskedésében megjelentek: Szentirmay Elemértől 6 eredeti dal zongorára külön vagy énekre zongorakisérettel. 1 Mit tehet a kislány róla? 2. Kinyilott a napraforgó. 3. Betyár-dal. 4. Este van a faluban. 5. Hadd szidjon az irigy világ. 6. Három rózsa egy sorjában mind piros. Ára 80 kr.

* **Elveszett.** Egy fekete sima casmir kendő szombaton a Niniche első előadásán a kijövet alkalmával a csarnokban elveszett, kéretik a szives megtaláló azt a kapitányi hivatalnál letenni.

Különfélék.

— Egy szinház leégése. A glasgovi Royal szinházban szombaton egy órával az előadás után tüz ötött ki, mely az egész szinházi épületet elhamvasztotta. — A szinház négy ezer embert volt képes befogadni s diszletekkel azonban sokkal többet ért. A kárt a biztositás némileg fedezi. A ruhatárnoknő, ki a tüz alkalmával a szinházban volt, csakis ugy menthette meg életét, hogy egy másodemeleti ablakból szerencsésen leugrott.

— Összehasonlitó statisztika január 19-től 25 ig terjedő hétről. Budapesten élve született 251 gyermek, elhalt 241 személy; Pozsonyban élve szül. 33 gyer. elhalt 34 személy; Debreczenben élve szül. 40 gy. elhalt 43 személy; Kecskeméten élve született 40 gyermek, elhalt 49 személy; Nagy-Váradon élve született 18 gyer. elhalt 25 személy; Aradon élve szül. 24 gyerm. elhalt 25 személy; Kolozsvárt élve szül. 19 gyermek, elhalt 20 személy; Bécsben élve szül. 558 gyermek, elhalt 421 személy; Bukarestben élve született 107 gyermek elhalt 118 személy.

Szerkesztői üzenetek.

H. L. Budapest. A levél ugyan feladatott 7-én de ide csak 10-én érkezett. Felhasználtam. **Az ujfehértói levelet** holnap közöljük.

Felelős szerkesztő: **Péter Gábor.**

NEUSTEIN FÜLÖP
gyógyszertára „A szent Lipóthoz" Bécsben.
Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse.

a t. cz közönségnek valódi gyógy- és illatszerek egész sorozatát ajánlja, melyek minden esetben kitünőknek bizonyultak, és biztos eredmenyeztek. — Bizonyitványok ezrei szolgálnak tanuságul.

A t. közönség felkéretik, hogy csak azon különlegességeket fogadja valódiak gyanánt el, melyek czégünkkel vannak ellátva.

Szent Erzsébet czukrozott vértisztitó labdacsai, könyü hashajtó, vértisztitó, s e mellett teljesen ártalmatlan, különösen jóknak bizonyultak az altesti szervek minden betegségeiben, váltólázban, a mellszervek bajaiban, bőr- és szembetegségekben, gyermek- és nő-betegségekben minden dugulást leküzdenek, mely a legtöbb betegség kutfeje. Ezen lapdacsok e nemben a legkitünőbb és a legolcsóbb készitmény. — Egy tekercs 8 dobozzal, 120 labdacscsal 1 frt, egy doboz 15 kr. — Ezek Pitha tnnár udvari tanácaos egy nagybecsü bizonyitványa által lettek kitüntetve.
Beaume Gérome, a legkitünőbb különleges szer fagyás ellen. 60 kr.
Brown-kenőcs, egyike a legkitünőbb hajfestő és hajfentartó szereknek, a haj előbbi szinét ismét visszaállitja. Ára egy tégelynek 2 frt, kis tégely 1 frt.
Dr. Callmann hajfestő szere, tökéletesen ártalmatlan; a megőszült hajnak megadja eredeti (szőke, barna, fekete szinét. 3 frt.
Keleti hölgypor, az arczbőrnek simaságot, lágyságot és finomságot kölcsönöz. (Fehér v. rózsaszin.) Ára 1 frt vagy 50 kr. is.
Vas-albuminat, a leghatósabb vasszer sápkórosak, üdülők, idegbántalmasak stb. számára, már nehány napra érezhetni, mily rendkivüli hatással van a vasalbuminát. Ára 1 frt 50 kr.
Elektro-motoricus nyaklánez, a gyermekek nehéz fogzása ellen a legnagyobb sikerrel használva. 1 frt 50 kr.

El-Bénitó, egyedüli hatásos szer a hajhullás ellen, és korpa teljes eltávolitására. Ára. 1.80.
Dr. Fremont Regeneratio-likörje, legjobb erősitő és frissitő-szer 2 frt.
Fenyőtü-mellszivarkák, nehéz légzés ellen a legisi-keresebb szer. 25 db. 1 frt.
Dr. Schmitt-féle Guaco-készitmények:
Guaco-tapasz rák, csontszu s mindennemü seb ellen 3 frint.
Guaco-festmény, mindenemü resziudnlatu vérelfajulások, gyomorhurut stb. ellen 1 frt 50 kr, 2 frt 50 kr, és 4 frt.
Guaco-ir, mindennemü fájások elleni bedörzsölésekre 3 förint.
Guaco-szesz, odvas fogak és fogfájás ellen 1 frt 50kr.
Illatos köszvény-szesz, minden nheumatikus és csuzos bántalmakban szenvedőknek legmelegebben ajánlható 70 kr.
Haller-féle jodpastillák, a csukamáj-olajnak tökéletesen helyettesitője. — Ezen pastillák mbggyógyitják a görvélyt. idült bujakórt, fej- és mirigybántalmat, szemfájást, sib. Ára dobozonkint 60 kr.
Cadelle befecskendő, rövid idő alatt meggyógyit mindennemü hólyag hurutot, (magömlést fehérfolyást) minden rosz következmény nélkül 1 frt 60 kr.
Golyvaszesz, a legsikerdnsabban használtatik a golyva ellen 70 kr;
Müvész-nedv. Sveicz havasi növényeinek nedvéből készitve, pillanat alatt enyhit bármely kökögést és fejfájást 70 kr;
Menthin. Mint kitünő gyomorerősitő és görcs elleni szer mint fogtinktura és szájviz is használható 50 kr.
Margaritte köhögés elleni bonbonsok 30 kr.
Oreilon. Mindennemü fülbetegségek, siketség, fülzugás stb; ellen sikerrel használható 70 kr;
Odontin, fogpasta; A legfeketébb fogat is vakitó fehérré teszi 70 kr;

Po-ho. Chinából importálva, pillanat alatt csillapitja a leghevesebb migrainet és fejfájást. 1 frt;
Dr. Bayer valódi Pulcherinje, a legjobb szer májfoltok és szeplő ellee, az arczbőrnek rózsa és liliomszint kelcsönöz 1 frt 50 k6 és 80 kr;
Royer-féle Hämorrhoidalis ir, minden arányeres bajokban szenvedőknek a legmnlegebben alánlrátik, 1 frt 60 kr;
Salicyl antisuitin. A láb és kez kellenetlet izzadása nllen 50 kr;
Salicyl-szappan. Kegjobb s egolcsóbb szdpp2n 25 kr;
Schrier-féle foglabdacsok, lyukas fogak ellen a legjobb szer 25 kr;
Storax créme csndahatásu mindennemü bőrbetegségeknér 80 kr;
Wlinsi papir, náthe, mellhurut torokfájás, eáthaláz ellen 1 frt 20 kr;
Heider-féle fogpor. 35 kr.
Tömöritett svájczi tej. 55 kr.
Neslé gyermeklisztje. 90 kr.
Er. Göllis emésztőpora 84 kr.
Anatherin szájviz Popptól 1 frt 40 kr.
Liebig huskivonata 1/4 font 80 kr.
Dr. Pfeffermann fogpástája 1 frt 25 kr.
Polt rezeda-hajkenőcse 1 frt 50 kr, folyton friss minőségben tartatnak raktáron;

Nagy raktár illatszerek, szappanok, hajkenőcsókból stb. az első párisi házakból. — Chokoladék a Compapnie française-től fontja 80 krtól 3 frtig. — Valódi orosz thea 1/4 font 1 frt. — Minden lehető müszerek raktára, gyógyulási használatea, ugymint allövök önhasználatra, fecskendők, kötelekek a legolcsóbban. — Nagy raktár fokkefékből, arcyfesték és egyéb pipere-czikkekből. — Ajánljun tovzkaá a t. cz, közönségnek czukorka mintába készitett gyógyszereinket, mint! chinai, copaiva, dowerzor, vas, cnkamájolaj. Bromkali. Jodkali, rebarbara, ketted zénsavas soga, magnesia stb. legjutányosabb áron. — A franczia angol, amerikai, német. svájczi és ausztriai füszerészet és illatszerészet valamennyi ismeretesebb különlngességei nálunk állandóan készleten tartotnak.— Az 1878-iki párisi világkiállitás valamennyi a füszerészet, illatszerészet és pipere-ipar szakmába vágó cziukeit mi raktárunkon birjék s az árjegyzékeket ingyen megküldjük.

Különösen figyelmeztetünk minkenkit Dr. Boil „Szépség ápolása" czimü könyvecskére, ára 30 kr. — VAS-SÖR jobb és egészségesebb valamennyi maláta-készitménynél. Egészségesek, üdülők és betegek számára erősitő és tápláló. Ára 50 kr.

Megrendeléseket teljesitünk akár készpénz, akár utánvét mellett. s a uagyban vásárlóknak jelentékeny árleengedést mujtunk. (399.)

Kihuzott sorozatok | **Minden** | Biztos nyeremények

még létező 16.680 darab

cs. kir. 1839-iki állami Rothschildsorsjegynek 16.680 nyereménnyel 1879. márczius 1-én ki kell huzatnia.

Főnyerem.: 300000, 75000, 30000 frt.

NYEREMENYEK ÖSSZEGE MINTEGY 9 MILLIÓ FORINT.

Addig, mig készletünk tart, eladunk:

Egy fél ötödrészt . 98 frt.
Egy negyed ötödrészt 50 „
Egy tized ötödrészt 23 „
Egy huszad ötödrészt 12 „
Az összes nyereményekre vonatkoznak.

Egész és ötöd eredeti sorjegyeket eladunk és veszünk a napiárfolyam szerint

Bettelheim & Comp

banküzlete Budapest, vácziutcza. a „vas-tuskóhoz."

Vidéki megrendeléseket az összeg beküldése után pontosan teljesitünk, vagy utánvétel mellett. (31.)

Eladó ház.

Vár.utczában (nagy-csapó elején) 356. szám alatt, á főiskola, szinház és piacz közelében, egy jókarban levő ház, szabadkézből eladó.

Bővebb értesitést a helyszinén nyerhetni. (38.)

Védjegygyel — Ajánljuk — védve

Elsinger M. J. és fiai
Bécs, Neubau, Zollergasse 2

csász. kir. hadügyministerium, ő felsége haditengerésze és számos jótékony intézet sat. szállitói
császár. királyi szabadalmazott gyárának
legjobb és legajánlatraméltóbb
eső köpönyeit,
kocsitakaró ponyváit, ágybetéteit, sátorkelméit.

Igen terjedelmes, képekkel dusan ellátott mag-főárjegyzékem (tartalmazva: mag és gumófajokat legnagyobb választékban s legjutányosabb áron) megjelent s t. cz. kivánatra ingyen s bérmentve megküldetik. — Minden rendelményhez egy diszesen kiállitott müvecske, tartalmazva: 1. Az év minden hónapjában miképp végezzük a kertben teendőinket. 2. Spárga mivelés. 3. Articsóka mivelés. 4. 120 ábra a legkülönfélébb növényekről igyen mellékeltetik.

Első magyar kertészgazdászati ügynökség.

Freund Adolf D.

Magkereskedése Budapesten, Thonet-udvar. (21.)

Kiadó tulajdonos: Vértessi Lajos.

Debreczen, 1879. nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.